ცნობის ფურცელი

VI წ. ყოველ-დღიური გამოცემა 1901 სამშაბათი, 10 აპრილი № 1431

გაზეთის ფასი: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ...ლებრივი სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხეზე—5 კაპ.
...ლის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში ...ის ქ., № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გამომც. ქართველთა ამხანაგო-...კიოსკში (ქვაშვეთის ეკკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.
რედაქციის კანტორა იმყოფება ვანქის დიდ ქუჩაზე, მარტიროზოვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“—„Моамбе“. ტელეფონი № 372.

განცხადება.

ბაქოში ქართველთა მიერ შემდგარმა ამხანაგობამ „ივერია“,
...მელსაც საგნად აქვს ნავთის და ყოველგვარ მთა-მადნეულობის საქმის წარმოება, ...აიღო იჯარით ნავთიანი მიწა სანავთო აგარაკ „საბუნჩაში“ და ამ მოკლე ხანში აპირებს შეუდგეს ნავთის საწარმოებელ მუშაობას.
...სთანავე, საქმის გასადიდებლად და მკვიდრ ნიადაგზე დასამყარებლად, ამხანაგობამ საჭიროდ სცნო—ძირითადი თანხა გაადიდოს და ამის გამო გამოსცეს

დამატებითი პაები, თითო პაი ას (100) მანეთად ღირებული.

...მგენი ამხანაგობისა, ვაუწყებთ რა ზემოხსენებულს, უმორჩილესად ვთხოვთ, ვისაც დამატებითი პაის შეძენა ჰსურს მოჰმართოს ამხანაგობას შემდეგის ადრესით:
Въ гор. Баку. Князю Іосифу Іюлоновичу Дадіани. Въ контору торгово-промышленнаго товарищества „Иверія“, по Меркурьевской ул., въ домѣ Арафелова.
ამავე ადრესით უნდა გამოიგზავნოს ფული.

გამგენი ამხანაგობისა სამთო ინჟინერნი: თ. ი. ი. დადიანი. თ. დ. გ. ჯორჯაძე. პ. ვ. ბრაილოვსკი.
(10—6—10)

კავკასიის სასოფლო-მეურნეობისა და მრეწველობის გამოფენა 1901 წელს.
...ოფენა გაიხსნება ტფილისში 20 აგვისტოს და შესდგება შემდეგ განყოფილებათაგან:
მიწად-მოქმედება; მევენახეობა და მეღვინეობა; საბაღე და საბოსტნე თესლეულობა, სანერ-...ი და ნერგები; დეკორატიული ბაღოსნობა; ხეხილის მოშენება და მებოსტნეობა; ტყის მოვ-...მოშენება; შინაური ფრინველი; მერძეობა და საქონლის მოვლა-მოშენება; მეაბრეშუმეობა და ...უტკრეობა; მეთევზეობა და მონადირეობა; სასოფლო-სამეურნეო იარაღი და მანქანები; შინა და ...ოსნო მრეწველობა; საქარხნო მრეწველობა; სამთო მრეწველობა; საპედაგოგიო-საპროფესიო-...ო განყოფილება; სამეცნიერო-სასტატისტიკო განყოფილება; სამეცნიერო-სამოსწავლო განყო-...ება; სამხატვრო განყოფილება.
გამოფენის ბიურო და კომისარიატის კანცელარია იმყოფებიან კავკასიის სასოფლო ...ურნეო საზოგადოების სადგომში, ბარიატინსკის ქუჩაზე, და გახსნილია ყოველ დღე, ...ების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3-მდე.
პირისპირ მოსალაპარაკებლად გამოფენის კომისარი მიიღებს მსურველთ შუადღის ...საათიდან 2 მდე კომისარიატის კანცელარიის სადგომში. (ნ. 10—1)

ტფილისის კერძო
ამკურნალო
მკურნალის გედევანიშვილისა.
...მკურნალები იღებენ ყოველ დღე, კვირა უქმეების გარდა,
დილით:
ი. ჭიჭინაძე — ბავშვის სნეულებანი 8 — ... საათამდე.
მიხეილ ა. გედევანიშვილი — ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით — 9 – 10 ს.
ნ. ა მუღინი — ყურისა, ყელისა და ცხვირის,—11—12 საათამდე.
ი. პ. ახალშენიშვილი — კბილის სნეულებანი —10 – 2 საათამდე.
ა. ნ. შატილოვი — თვალისა 11—12 ს.
ექიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე-ბავშვებისა 11 —12 ს.
დ. ა. გედევანიშვილი — ნერვებისა და შინაგანი — 12 — 1 საათამდე.
ვ. დ. მარკოვიჩი — სადასტაქრო — $12\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ საათამდე, საშუადღეობით 3 -- 4 საათამდე.
ი. დ. ბეგთაბეგოვი — სიფილისისა, კანისა და საშარდესი — $1\frac{1}{2}$—2 საათამდე.
მ. ი. ბეზირგანოვი — შინაგანი და ბავშვებისა 1—2 საათამდე.
საღამოთი:
ი. ნ. თუმანიშვილი — დედათა სნეულებანი —5—6 საათამდე.
ა. ა. ბელოგოლოვი.—შინაგანი (სტომაქის ავათმყოფობანი) და ფიზიკო-ქიმიური გამოკვლევანი.—5—6 საათზე.
გ მაღალაშვილი — კვირაობით — 10—12 ს. სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.
ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კ.; ოპერაციები — მორიგებით. კრაოტი 4 მან. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.
ადრესი: კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21 (ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ). ტელეფონი № 274. (წლ.)

მთავრობის განკარგულებანი

კანცელარიის შტატ გარეშე მოხელე მიხეილ გედევანიშვილი, თანახმად თხოვნისა, ჩარიცხულ იქმნა სამსახურში ტფილისის გუბერნიის სამმართველოში.

მთავრობის განცხადება.

გასულ იანვრის მეორე ნახევრიდან თითქმის ყველა უმაღლეს სასწავლებლებში ადგილი ჰქონდა სტუდენტების არეულობას, რამაც გამოიწვია სწავლის შეჩერება. სწავლის შეჩერებამ ისეთ მდგომარეობაში ჩააგდო საქმე, რომ მოსწავლეებს უნდა დაეკარგოს მთელი წელიწადი, ზოგიერთებმა კი, არსებულ წესებით, სრულიად უნდა დაანებონ თავი სასწავლებელს. ამგვარი შედეგი მეტად შემავიწროებელი იქნება მოსწავლეთათვის. უმაღლესის ბრძანებით მოწვეულმა საგანგებო კრებამ, შემდგარმა სასწავლებელთა უწყების უფროსებისაგან, საერო განათლების მინისტრის თავმჯდომარეობით, გადაწყვიტა საქმის მოწეს-რიგებისათვის შემდეგი ღონისძიებანი მიიღოს: 1) აპრილის განმავლობაში უმაღლეს სასწავლებლებში დაწყებულ იქმნას სწავლა, ან და ადგილობრივ სამოსწავლო მმართველობის ნებართვით დაინიშნოს ეგზამენები; 2) თუ სწავლის დასრულებისა და ეგზამენების მოხდენისათვის საზაფხულოდ დათხოვნის დრომდე ცოტა დრო დარჩა, სწავლა და ეგზამენები გაგრძელდეს ზაფხულშიაც, სანამ საჭირო იქნება; 3) ვინც ეგზამენზე არ გამოცხადდება ან ვინც ეგზამენებს ვერ დაიჭერს, მათ სამოსწავლო მმართველობა უნდა მოექცეს თანახმად არსებულის წესებისა უმაღლეს სასწავლებლებში; 4) უმაღლეს სასწავლებლებში წლეულს მხოლოდ ნება დართულ იქმნეს ამა თუ იმ პირისათვის შემოდგომაზე ეგზამენები და განმეორებითი ეგზამენები განსაკუთრებულ პატივ სადებ მიზეზთა გამო, თუ თვით მოითხოვონ და მათ თხოვნას სასწავლებლის სათანადო მთავრობა შეიწყნარებს.

დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

7 აპრილი.

შანჰაი. ეგზამენების აღკრძალვამ გამოიწვია არეულობა ცზინცზიანის პროვინციაში. სტუდენტები იმუქრებიან იამენის დაწვასა და მანდარინების განდევნას.

შანჰაი. ლიხუნჩანგსა და შანსის გუბერნატორის თხოვნის თანახმად, იმპერატორმა ბრძანება გაუგზავნა გენერალ ლიუს გაიყვანოს ჯარები პეჩილის საზღვრებიდან.

მანილია. აგვინალდომ გამოსცა მანი-

ფელეტონი

ალდგომა*)

პოლ ბურჟესი

(ფრანგულით)

(დასასრული)

III

...ვის სარკისებური ზედა პირი ისევ ციმ-...ბდა, კუნძულთა მოხაზულობანი ლაჟ-...ად ამართულიყვნენ მოკრიალებულ ...იდურისაკენ, მთათ თავიანთნი ბუმბე-...ი ქედნი უფრორე აეყუდებინათ, ყვა-...ნი გარშემო სურნელებას აფრქვევდნენ, ...ის ფიჭვნი მზის სხივებს ოქროს ფქვილ-...ა წმინდად სცრიდნენ თავიანთის წიწ-..., ეგზოტიურნი ბუჩქნი ამ ნაზ ცის ...თრთოდნენ, თითქო შორეულს სამ-...ოს იგონებდნენო, სადაც აგრე ძა-...ად ხარობდნენ. შესწყდა მხოლოდ ზა-...ხმა. ამ ბედნიერ სოფლის დუმილს შო-...ედის გულში არა სცხრებოდა და ...ესის სიმძაფრითა ჰბორგავდა ხმა სინა-...ისა და უსასოებისა,—ჰბორგავდა აგრე-...ხმა აღშფოთებისა და სიძულვილისა! ...ვალისწინა კონტრასტი, მისთვის უკვე ...ალ სიცოცხლის დღესასწაულისა და ...ნუგეშო მგლოვიარობის შორის არსე-..., გაითვალისწინა და—გული გაეწუ-...თული მისი არსება საზარელმა გრძნო-...შეიპყრო, უზომოდ შესძულდა გერები და შეჰშურდა მათი ბედნიერება. ვერასგზით ვერ მოეხერხებინა გაბატონებულიყო თავის გულის სიღრმეში დაბუდებულ ბრაზიან შურზე და შერცხვა. დიახ, ჰშურდა ბედნიერება მისის ანდრეს ნახევარ-ძმისა და ნახევარ-დისა; ჰშურდა, რომ ესენი სტკბებოდნენ ამ გაზაფხულითა და იმის ძვირფას მიცვალებულს კი ვეღარ შეეძლო ეგევე სიტკბოება ეგემნა; ჰშურდა მათი უსაზღვრო მყობადი, მათს ახალგაზდობას წინ რომ ედო. თვითონაც უკვირდა, რომ ასეთის შმაგის ზიზღით შეიძულა ორივე! მხოლოდ მათის სახის გათვალისწინება, მეტი არაფერი, კმაროდა, რომ სავსებით აღძვროდა გრძნობანი დედინაცვლისა, აღძვროდა საშინელი ინსტიქტიური სიძულვილი ამ პირველ სარეცლის ნაყოფთადმი. ჰო, თვითონაც ჰკვირვობდა, როგორ შევიძელ ბავშვების აგრე შეძულებაო!... მართალია, ეს უსამართლობაა, მაგრამ ქვეყანაზე არსებობს კია სამართლიანობა? არა, ბავშვებს ისეთი არა დაუშავებიათ-რა, რომ მათის მამის მეორე ცოლმა, რომელსაც შორს გზაზე წასულმა მამამ ორივე ჩამაბარა მოსავლელად, ასე უსამართლოდ შევიძულოვო. მაგრამ თვითონ მე რაღა დავაშავე ისეთი, რომ ჩემი ანგელოზი ასე უცბად და საშინელის სახით გულიდან მომწყდაო?.. ეს ქალი, რომელიც ღვთის მოშიში, მშვიდი და მოწყალე იყო, ეს ქალი, რომელსაც ერთხელვე შეთვისებულ სათნო ხასიათის გავლენით ეს თვისებანი კიდევ შერჩენოდა და ცხადად ეტყობოდა თვისთა მოქმედებათა დროს, შეიპყრო საშინელმა გრძნობამ, ძლიერისა და მწვავე მწუხარებისაგან აღძრულმა: სიავის, თითქმის სიმხეცის მაცდური გაუხდა ხელმძღვანელად. და ამ მაცდურმა ამ ბუნების წიაღზე, სადაც სუფევდა თანხმობა, მშვიდობა და მშვენიერება, დასტყუვა გულ შემზარავი სიტყვები. მერე ვის შესძახა ქალმა ეს სიტყვები? ბუნებას, ღმერთს თუ გაზაფხულს?

— „ოხ, ნეტავი კი ერთ ერთი მათგანიც მკვდარი იყოს ახლა!..“

მისის ტანჯვის მთელი სიშმაგის გამომხატველ სიტყვების გაგონებაზე ქალს თავზარი დაეცა და ზეზე წამოიჭრა. ხელები თვალებზე მოისვა, თითქო ღმერთს შესთხოვა, ამ საზარელ ნატვრას ნუ ამისრულებო. ხელ ახლა დაიწყო სიარული ხეებს შორის. ახლა-კი ნაბიჯს უჩქარა, თითქო უნდოდაო თავი აერიდებინა თვალის მომჭრელ სურათისათვის, თვალი აერიდებინა გზისათვის, რომლითაც უნდა მისულიყვნენ მისი გერები; თითქო უნდოდაო აპრიდებოდა თავისს ფიქრს, საკუთარს თავს. მიდიოდა და თანაც ამ უზარმაზარ, ნახევრად ველურ პარკში უფრო წვრილსა და თითქმის მიგდებულს ბილიკს ეძებდა. ხმელი ტოტები კაბაზე ედებოდა, ფიჭვის კინკრუხელებს ტკაცუნი გაჰქონდა და ფეხებს ქვეშ უცურდებოდა, წამ და უწუმ იძულებული ხდებოდა ხელით მიიწ-მოეწია ეკლიანი ჯაგები, მეტად მაღლად გაზრდილ ყარამფილის ტოტებში. მიდიოდა და თან მხეცურის სიშმაგით ფეხებს იღებდა ბილიკის ოღრო-ჩოღროებში, თითებს იკაწრიდა ტოტების ეკლებითა; მასთან ერთად მიდიოდა მისი ფიქრიც, მიდიოდა და მიდიოდა სულ. საშინელი ზიზღი, თავის გერებისადმი გულში ჩასახული, ცოტ-ცოტათი დაუცხრა. მაგრამ გულის სიღრმეში მაინც ჩარჩა რაღაც გრძნობა დაღალვისა და უძლეველის ზიზღისა. თვითონაც არ უარჰყოფდა ამას და ამბობდა,—ეს ზიზღი სრულიად სამართლიანია, ჩემი უბედურება ნებას მაძლევს ასეთი სიძულვილი მივაგო, ვინც ჩემის ტანჯვის მიზეზიაო. მიდიოდა... და ამ სიარულის დროს ერთი რამ გარდასწყვიტა. ადრევაც ჰფიქრობდა ამის შესახებ, გარნა ახლა უფრო ძლიერად შეიპყრო ამ აზრმა. ეს ხომ აშკარაა, რომ ამ ბავშვების მარტოოდენ დანახვა გულზე ცეცხლს მიკიდებს, უსაზღვროდა მტანჯავს. მაშ რიღასთვის უნდა მოვაჩვენო თავი, ვითომ ორივე მიყვარდეს, რიღასთვის უნდა ვითამაშო კომედია მატყუარა დედისა? რატომ არ უნდა მოვიშორო თავიდან ერთიცა და მეორეცა და მოვიქცე ისე, როგორც უმეტესობა მშობლებისა თავიანთ ღვიძლ ქალებსა და ღვიძლ ვაჟებს ექცევა ხოლმე? იმის მაგივრად, რომ სახლში მყავდეს, როგორც ახლა ვშვრები, არა სჯობია ვაჟი რომელისამე გიმნაზიის პანსიონში მივაბარო, ხოლო ქალი მონასტერში გავგზავნო და მე კი მარტო დავრჩე ჩემს მიცვალებულ შვილთან ერთად,

*) იხ. „ცნობის ფურცელი“ № 1430.

ფსტი, რომლითაც თავისი თავი აღიარა შეერთებულ შტატების ქვეშევრდომად და რომელშიაც ამასვე ურჩევს თანამემამულეთ. ამერიკელებმა იდღესასწაულეს ეს დღე და განთავისუფლეს ათასი დატყვევებული ფილიპინელი.

ბატფონტეინი. პლუმერი ეხლა სდგას მდინარე ოლიფანტის ნაპირზე. მისმა აქ ყოფნამ აიძულა ბევრი ბური დამორჩილებოდნენ ინგლისელთ და 12-მდე ფურგუნი, რომლებშიაც იმყოფებიან ბურების ოჯახები, ინგლისის ბანაკში არის.

ლონდონი. იტყობინებიან, რომ თუ რამე მოულოდნელი გარემოება ხელს არ შეუშლის, მილნერი მაისის დასაწყისში წავა სამხრეთ-აფრიკიდან ინგლისში.

ლონდონი. გიქს-ბიჩმა ნება დართო, რომ უკანვე დაებრუნოს ხოლმე ბაჟი თითო ტონნა ნახშირში ერთი შილლინგი იმ გამზიდველთ, რომელნიც 5 აპრილამდე შეეკვრიან პირობებით მყიდველთ.

იტყობინებიან, რომ ერთ უნც სახარინზე 1 შილლინგი და 3 პენსი ბაჟი დაიდება.

გიქს-ბიჩმა მიიღო გუშინ იმ ოლქების წარმომადგენელნი პალატაში, რომელნიც განსაკუთრებით დაინტერესებულნი არიან ნახშირის ვაჭრობის საქმეში. დეპუტაციამ აუხსნა მინისტრს, როგორი ცუდი შედეგი ექნება ნახშირზე ბაჟის დადებას იმ ვაჭრებისათვის, რომელთაც პირობები შეკრული ჰქონდათ ბიუჯეტის დამტკიცებამდე. გიქს-ბიჩი დაჰპირდა დეპუტატებს, რომ განკარგულებას მოახდენს—იმ ვაჭართ, რომელნიც პირობით შეეკვრიან 5 აპრილამდე, ბაჟი თამასუქებით გამოერთვას; ხოლო, როდესაც პარლამენტი გარდასწყვეტს რამდენი უნდა დაუბრუნდეს ბაჟიდან ამ ვაჭართ, ეს ნაწილი მათ გამოექვითება ან და თამასუქები სრულებით მოისპობა.

პრეტორია. ბეტელისა და ერმელოს ოლქებში დაიწყო სამხედრო მოქმედება იმ განზრახვით, რომ ხელი შეუშალონ ბურების ცდას ჩრდილოეთისაკენ წასასვლელად.

ბანკფონტენიდან იტყობინებიან, რომ გარდა „გრძელის ტომისა“, რომლის ნამტვრევები იპოვნა გენერალმა იოლტერმა, ინგლისელთ გაუფუჭებიათ აგრეთვე მაქსიმეს სისტემისა და სხვა უფრო პატარა ზარბაზნებიც.

კაპშტადტი. 5 აპრილს მოლტენოს ახლო ბურებს ჩაუვარდათ ხელში ინგლისელთა მატარებელი, დატვირთული საქონლით, ნახშირით და სანოვაგით. ლოკომოტივი დაშორდა მატარებელს და მივიდა სტრომბერგამდე; როდესაც ინგლისელთა ჯარი მივიდა იმ ადგილას, მატარებელი უკვე იწვოდა.

პარიზი. დელკასსე და მისი კაბინეტის უფროსად ნამყოფი ჟიულემიე რუსეთში წავიდნენ.

ბარცელონა. აქ მოვიდა რუსეთის ესკადრა.

ოდესა. აქ მოსული სავაჭრო ფირმების აგენტები იტყობინებიან, რომ ოდესის მიდამოებში წვიმა მოდის და მოსავალს კარგი პირი უჩანსო.

ტიუმენი. ტობოლსკში იტიში გაიწმინდა ყინულისაგან.

კოსტრომა. ვოლგაზე 6 აპრილს დაიძრა ყინული. ამინდი მშვენიერია; მინდვრებში თოვლი სწრაფად დნება.

ჩისტოპოლი. ნავოსნობა დაიწყო. ამინდი მშვენიერია.

ვოლოგდა. მდ. ვოლოგდაზე ყინული დაიძრა.

8 აპრილი

მოსკოვი. გაიხსნა ახალი საკონცერტო დარბაზი მოსკოვის კონსერვატორიისა.

სოფია. ხვალ აირჩევენ საპრეზიდენტო ბიუროს მაკედონელთა კონგრესისას; არჩევნებზე შეიძლება ზომიერებმა გაიმარჯვონ, თუმცა ისიც შესაძლებელია, რომ სარაფოვის პარტიას დარჩეს უმეტესობა, რადგანაც ბევრის არჩევნები გაუქმებულ იქმნა.

პრეტორია. დატუსაღებულ იქმნა ერთის ჰოლანდიურის გაზეთის კორესპონდენტი; მას დაჰბრალდა, რომ ვითომც მან ცილი დასწამა ინგლისის ჯარებს იმ კორესპონდენციაში, რომლის გაგზავნასაც აპირებდა ამ დღეებში.

მადრიდი. ადმირალი ბირილიევი სადარბაზოდ იყო რეგენტ-დედოფალთან.

ბარცელონა. რუსეთის ესკადრის ოფიცრებმა ნადიმი გაუმართეს გემის «პელაიოს» ოფიცრებს.

კონსტანტინეპოლი. ნამდვილი გამოდგა ის ცნობა, რომ ბულგარიის მთავრობას უთხოვნია რუსეთის აქაური ელჩისათვის—მფარველობა გაუწიოს მაკედონიის ბულგარელთ. ელჩს მიუმართავს ოსმალეთის მთავრობისათვის თხოვნით, რომ განთავისუფლებულ იქმნან უდანაშაულონი და კიდევ გაუმეორებია ამას წინად მიცემული რჩევა სიფრთხილით მოეკიდოს ოსმალეთი მაკედონიის იმ ბულგარელთ, რომელთაც დანაშაული არა მიუძღვით-რა. ამის გამო ოსმალეთის მთავრობას გაუნთავისუფლებია დატუსაღებულ ბულგარელთა ნაწილი, მაგრამ, როგორც იტყობინებიან, სკონიასა და მისს მიდამოებში კიდევ დაუპატიმრებიათ ბულგარელნი.

ლონდონი. სარწმუნო წყაროებიდან იუწყებიან, რომ ლონდონის გაზეთებში 6 აპრილს დაბეჭდილი ცნობა იოკაჰამიდან, სრულიად სიცრუეა: რუსეთს არავითარის წინადადებით არ მიუმართავს იაპონიის მთავრობისათვის; ტყუილია აგრეთვე, ვითომც რუსეთი მზად იყოს შეამციროს თავისი მოთხოვნა საზღაურის შესახებ, თუ ჩინეთი შეიწყნარებს მანჯურიის შესახებ ხელ-შეკრულობას, რადგანაც, როგორც სახელმწიფოებმაც იციან რუსეთის მთავრობის ოფიციალური გარცხადებიდან, რუსეთის მთავრობამ გადასწყვიტა—არავითარი მოლაპარაკება არ იქონიოს ჩინეთთან მანჯურიის საქმეების გამო.

(საღამოს დეპეშები იხილე მე-4 გვერდზე.)

ყურნალ-გაზეთებიდან

✿ საფრანგეთის ვაჭრობის მინისტრმა მილიერანმა პარიზის ტელეგრაფის და ტელეფონის მმართველობაში მომუშავეთათვის რვა საათის სამუშაო დღე დააწესა.

✿ საფრანგეთში, პა-დე-კალეს დეპარტამენტში, ლანსში, ამას წინად გაიხსნა საფრანგეთის მთა-მადნების მუშათა კონგრესსი; ამ კონგრესზე დაესწრო 230 დელეგატი, რომლებიც 160 ათასი მუშის მიერ არიან ამორჩეულნი.

უმთავრესი საკითხები, რომლებიც კონგრესს პირველ დღესვე უნდა განეხილა, იყო: რვა საათის სამუშაო დღის შემოღება, სამუშაო ქირის მინიმუმის (რის ნაკლების მიცემაც აღარ შეიძლება) დანიშვნა და სამრეწველო [illegible] ბის დაწესება სამთა-მადნო საქმეებისათვის. [illegible] სიების თაობაზე კონგრესმა მიიღო რეზოლ[illegible] ცია, რომ ყოველს მთა-მადნის მუშას, რომ[illegible] ლსაც 25 წლ[illegible] [illegible] ხნოვანებისა, უფლება უნდა ჰქონდეს პენსია მი[illegible] დოს არა ნაკლებ ორი ფრანკისა (60 კ.) დღ[illegible] ში. რაწამს 45 წლისა გახდება, მუშას უფლ[illegible] აქვს თავის პენსიის პროპორციანალური ნაწილ[illegible] მიიღოს, და თუ უდროვოდ მოუძლურდა და მ[illegible] შაობა ვეღარ შეიძლო, უფლება აქვს დაუყოვ[illegible] ბლივ მიიღოს პენსია. საპენსიო კასსებისათვ[illegible] ფული მთა-მადნის პატრონებმა უნდა მის[illegible] 8 საათის სამუშაო დღისა და მუშის ქირის [illegible] ნიმუმის შესახებ კონგრესმა დაადგინა, [illegible] პარლამენტს მოსთხოვოს ამ წესების შემოღ[illegible] საყოველთაო გაფიცვის შესახებ კონგრესმა დასწყვიტა ამ საკითხის თაობაზე ყველა მ[illegible] ნის მუშებს დაეკითხოს; ეს დაკითხვა 15 აპ[illegible] ლამდე უნდა მოხდეს და ისიც დახურული ნჯის ყრით უნდა მოხდეს.

✿ ირლანდიელთა ნაციონალისტების დ[illegible] დეპუტატები თავიანთ წინამძღოლებმა მიიწ[illegible] ეს, რომ 5 აპრილს უსათუოდ დაესწრნენ დეპუტ[illegible] თა პალატაში, რადგანაც იმ დღეს გაიხსნება პარ[illegible] მენტი და მთავრობა ბიუჯეტს წარადგენს, მაშასადამე საყურადღებო საკითხები აღიძ[illegible] ინგლისისა და ირლანდიის ფინანსიური ურ[illegible] ერთობის შესახებ.

✿ ფრანგულ გაზ. «მატენ»-ი არკვევს [illegible] ლონის დღესასწაულების ყველა შედეგებს, ხულობს რა ცვლილება მოჰყვა ამ დღესას[illegible] ლებსაო და ასეთს პასუხს იძლევა:

«ეჭვი არ არის, რომ არავითარი ცვლილებ[illegible] მოჰყოლია. ყველასათვის ცხადია, რომ იტ[illegible] ყოველნაირად დაინტერესებულია, რათა ხმე[illegible] შუა ზღვაში ის მარტო საფრანგეთის ა[illegible] არ დარჩეს, იმიტომ, რომ საფრანგეთი მას[illegible] უფრო მძლავრია. მაშასადამე იტალიის გებლობა მოითხოვს, რომ ხსენებულ ზღ[illegible] მესამე სახელმწიფოც იყოს, რომელსაც [illegible] ლიის შველა შეეძლოს. ამისთანა სახელმწ[illegible] არის—ინგლისი. ამ საფუძველით იტალია ლონის დღესასწაულის შემდეგ ისე, რო[illegible] მანამდინაც, ისევ ინგლისის ზნეობრივ მ[illegible] შირედ რჩება. ევროპაში მეორეს მხრით, [illegible] ლია ეცდება რიგიანი სავაჭრო ხელშეკრულ[illegible] ჩამოართვას გერმანიასა და ავსტრიას, რომე[illegible]

ალარ გავიგონო ჩემს გარშემო მათი ხმა, მათი სიცილი, მათი თამაშობა, მათი მოძრაობა, რომელნიც ეგრე შეურაცხყოფენ ხოლმე ჩემს მწუხარებასა და ტანჯვასა!... რა თქმა უნდა, პანსიონში, სადაც ათასის ჯურის ბავშვები იყრიან ხოლმე თავსა, ბედნიერნი არ იქმნებიან არც გიუ, რომელიც ასეთის ჩვილის გულისაა, და არც ალისა, რომელიც ეგრე ნაზისა და სათუთის ხასიათისაა. მაგრამ თვით ამ წუთში ამავე ტყვეობაში აუარებელი ქალები და ვაჟები იტანჯებიან მათის ხნისანი, დედ-მამას დაშორებულნი, მაგრამ მაინც ყველანი იზრდებიან. თუ არ იქნებიან ბედნიერნი, უფრო უკეთესი—ახია მათზედაო. ელისაბეტმა ისიც იცოდა, რომ მათმა დედამ სიკვდილის წინ მათს მამასა სთხოვა: სამსახურს თავი დაანებე, ამ ბავშვებს ნუ მოშორდები, ორის მაგივრად შეიყვარე, რადგან, ხომ ჰხედავ, მე ვკვდები და შენს ინაბარა რჩებიანო. ერთს დროს უზომო სიბრალულით მოისმინა ელისაბეტმა ეს ანდერძი და მომაკვდავის ეს უკანასკნელი სურვილი ამნაირადა სთარგმნა: „ჩემი ქმარი რაკი ისევ სამსახურშია, მე მაინც თავის დღეში თავს არ დავანებებ ობლებს, სულ ამათთან ვიქნები და მკვიდრ დედის მაგივრობას გავუწევ!“ ეს ობლები მამის კერას რომ მოვაშორო, ავასრულებ-ღა წმიდა სურვილს მიცვალებულისას, რომლის ადგილი ამ ოჯახში მე დავიჭირე; ავასრულებ-ღა აღთქმას, რომ იმის მაგივრობას მე გავწევ-მეთქი? ამაზე ელისაბეტს სინიდისმა უპასუხა,—არაო. მაგრამ ადამიანის გულში თუ კი ერთი გაიღვიძა დედინაცვალურმა გრძნობამ, ისე ჩქარა არ დაიძინებს. დაავადებულის გრძნობიერების საოცარის ცვლილების გავლენით ცოცხალი ცოლი აღივსო მწარე სიძულვილით მიცვალებულისადმი,—იმის შვილები ცოცხლები არიან და ჩემი კი მოკვდაო; აღივსო იმ სიძულვილით, რომელიც თავისის გესლით მეორე ქორწინებას შხამავს ხოლმე და ამა თუ იმ არსებას, ერთ დროს საუცხოვო ადამიანად ცნობილს, ყოვლად ულმობელ, ყოვლად უსინიდისო ჯალათად აქცევს. დედინაცვალი ჰფიქრობდა, მომაკვდავს დედას ალბად ძალიან ეშინოდა პანსიონისა და მონასტრისაო. აბა სწორედ ამიტომ მინდა მეცა—მისი შვილები ამ პანსიონსა და მონასტერში მივაბაროვო. თან წინდაწინვე ჰგრძნობდა მთელს სიამეს ამგვარის შურისძიებისას... ამასაცა გრძნობდა დედინაცვალი, რომ ეს მხოლოდ დასაწყისი იქნებოდა საქმისა, პირველი ნაბიჯი ბავშვების ტანჯვისა და ამობდა, რასაკვირველია, ამ პირველ ნაბიჯზე არ შევჩერდები, საქმეს კუდსაც გამოვაბამო... მამა რომ დაბრუნდება, რა უნდა უთხრაო? აქ უფრო გაიღვივდა, უფრო შეესხა ხორცი ცოდვის ჩადენის სურვილსა და ეს სურვილი უფრო მიმზიდველი და მომხიბვლელი შეიქმნა დედინაცვლისათვის. რა უნდა უთხრა? განა დამეჯერება, რაც უნდა უთხრა? ის ხომ აქ არ იყო, ჩემის მეტმა ვინ იცის, რასაცა შვრებოდნენ ბავშვები, იმაზე ადვილი რაღაა, მივსწერ—ესა და ეს ზნე დასჩემდათ და ვეღარ შევსძელ ჩემთან შემენახა-მეთქი. მორჩა და გათავდა! ან და ტყუილის უთქმელადაც შემიძლიან ქმართან თავი ვიმართლო. განა თითონ იმან კი არ იცის, რომ ვაჟი ბუნებითვე ანჩხლი იყო, ხოლო ქალმა სიტყვის შემობრუნება იცოდა, აქამდე როცა მამა რაიმე დანაშაულისათვის ჯავრობას დაუწყებდა ობლებს, ყოველთვის ბავშვებს გამოვექომაგებოდი ხოლმე, როგორც ამას ლვიძლი დედა იზამდა. ახლა კი სულ სხვანაირად დავიჭერ თავსა,—ვინ მეტყვის, ამის ნება არა გაქვსო? თუ მაინც ვინმე რამე მითხრა, ვეტყვი: ჩემის აზრით, მეტად საჭიროდ და აუცილებლად ვხცანი—ერთი სკოლის პანსიონში მიმებარებინა, მეორე—მონასტერში-მეთქი... მართალია, მამას მეტად ნაზის გრძნობით უყვარდა თავისი შვილები!.. ეს სიყვარული მამისა და ჩემი გადაწყვეტილება დიაღაც რომ ახლოს არ უდგება ერთმანერთს!... მაგრამ, რა მენაღვლება, დეე, ახლოს ნუ დაუდგება, თუ კი ამით, ცოტაც არის, ელხინება და ესალმუნება ჩემს ტანჯვასა და მწვავე წყლულსაო!..

IV

ყოველის ადამიანისათვის თვისი საკუთარი ატმოსფერა არსებობს იდეათა და ამ ატმოსფერის გარეშე დიდხანს არ შეუძლიან ისუნთქოს. ადვილად შესაძლებელია, კეთილშობილის გრძნობიერების ადამიანი დაიმონოს მისის ღირსებისათვის სრულებით შეუფერებელმა განზრახვა-აზრმა და შეცდომამ ისე ჩაითრიოს, რომ განახორციელოს კიდეც ეს განზრახვა. მაგრამ ახალგაზდა ქალი-კი ვერ შეურიგდა ამ აზრსა და გარდაწყვეტილებას. როცა თავისთავს უთხრა: „მორჩა, რვა დღის გამავლობაში არც ერთი და არც მეორე ჩემ სახლში არ იქნებიანო“, იმავე დროს შეეცადა აღარ ეფიქრნა არც ამ ბავშვების შესახებ, რომელთაც ასე უდიერად უნდა მოჰპყრობოდა და აღარც იმ საძაგელ როლის შესახებ, რომელიც მათის მამის წინაშე უნდა აღესრულებინა. ინსტიკტიურად შეეცადა ჩაეკლა ის მხილება, მისის სინიდისის ეგრე წმიდა და უმწიკვლო სიღრმიდან ზევით რომ იწევდა—და თავის ანდრეს მო[illegible] ნების მეტი სხვა ყოველი ფიქრი თავ[illegible] მოეშორებინა. იხეთის ძლიერის სინანუ[illegible] წარმოიდგინა პატარა აჩრდილი შვილ[illegible] რომ ანდრე თითქო ისევ ცოცხალ[illegible] თითქო არც კი მინახავს მისი მკაცრი [illegible] პატარა ლოგინში, უსულოს, ტუჩებდ[illegible] ბული, თვალებდახუჭული, თითქო არ[illegible] მინახავს, სამთლისფერ ხელებში ჯვა[illegible] რომ ეჭირა, თითქო შავად ჩაცმული კა[illegible] არც კი მისულიყვნენ და არ დაეჭედნა[illegible] სათუთ და უძრავ არსების კუბოს ფიც[illegible] იმ არსებისა, რომელიც იმის წინა[illegible] მხიარული და უდარდელი ბავშვი იყო[illegible] ანდრე დედის წინ იდგა და მის აბრე[illegible] თმას მზის სხივები ეალერსებოდნენ... მ[illegible] ნება ისეთის სიცხადით და ისე ხორც შე[illegible] ლად იდგა, რომ დედა უძლეველმა სურვ[illegible] შეიპყრო—მოეალერსებინა, ეამებინა, [illegible] რამ ექმნა, რომ მისი გული მოეგო. და[illegible] ყარამფილას ყველაზე საუკეთესო ყვა[illegible] ბის კრეფა, რომ მასთან მიეტანა და [illegible] ოთახი მოერთო. იმ დღის აქეთ, რაც [illegible] შვის ნაშთმა ვილლას თავი დაანება [illegible] საფლავოზედ განისვენა, იმ ვილლას, [illegible] მელსაც, თითქო დასცინოდაო, „ვ[illegible] ვილლა“ ერქვა, დედამ ყველას უბრძ[illegible] ჩემი შვილის ოთახში ხელი არაფერს [illegible] ლოთ, როგორც ადრე იდგა, ისე იყო[illegible] ვლელად ყველაფერიო. რადგანაც [illegible] ტულონის ნავთ-სადგურში საქმე ჰქ[illegible] ეს ვილლა იქირავეს, რაკი ქალაქზე [illegible] იყო. მაგრამ ეხლა ცოლმა მისწერა, [illegible] ნდები თუ არა, ეს ვილლა ვიყიდოთო [illegible] ქმარმაც თანხმობა შემოუთვალა. ვინ [illegible] რამდენი ქალი—დედა, ცოლი თუ გა[illegible] ვარი—ცდილა გაეხანგრძლივებინა არ[illegible]

...ის აგონებს, ვითომ საფრანგეთს უმეგობრდება, ნამდვილად კი ისევ სამთა კავშირის ერთგულ წევრად დარჩება. ამ შემთხვევაშიაც, იტალიის, როგორადაც სუსტ სახელმწიფოს, ეშინიან, რომ საფრანგეთი გერმანიაზე უფრო მძლავრი არ გახდეს, ანუ პირიქით გერმანიამ საფრანგეთს არ აჯობოს. იტალია პატარა თევზია,—რომლისათვისაც მეტად სასარგებლოა დიდი თევზების მეტოქეობა. ამ დიდთა მეტოქეობაზეა დაფუძნებული იტალიის ძალა. გაიხსენეთ, რომ მისი გაერთიანება იყო შედეგი ბრძოლისა,—ჯერ საფრანგეთსა და ავსტრიას შუა და შემდეგ გერმანიასა და საფრანგეთს შუა. ევროპის სახელმწიფოების ძალთა თანასწორობა უზრუნველ-ჰყოფს იტალიის უშიშროებას. იმ დღეს, როცა ეს თანასწორობა დარღვეულ იქნება, იტალია უძლავრესი სახელმწიფოს მსხვერპლი შეიქმნება. იტალიის ისტორია უკანასკნელ საუკუნოების განმავლობაში მეტად საგულისხმოა ამ მხრივ. ამ მიზეზების წყალობით ტულონის დღესასწაულებს არავითარი შედეგი არ მოჰყვება და ყველა ზარბაზნების სროლა და სასიამოვნო სიტყვების წარმოთქმა არავითარ გავლენას არ იქონიებენ სახელმწიფოების ეხლანდელ ურთიერთობაზე».

✿ «ეხო დე პარი»-ს ნიციდან სწერენ: განზრახვა აქვთ, რომ ლორდი სოლსბერი, რომელიც უკვე ერთი კვირა ბოლიოში სცხოვრობს, და ვალდეკ-რუსსო, რომელიც ამ ჟამად ანტიბში იმყოფება, ერთმანერთს შეხვდნენ. ორივე პირველი მინისტრი, ალბად, ნიცაში შეხვდებიან ერთმანერთსა.

✿ «დეილი მაილ»-ის რომაელი კორესპონდენტი იუწყება, რომ იტალიის ესკადრა ამ მოკლე ხანში ინგლისში, საუტგემპტონში წავა, იმ მიზნით, რომ დარბაზობა გადაუხადოს ინგლისის ესკადრას, რომელიც შარშან იტალიაში არანზის სრუტეში მივიდა. საუტგემპტონის ნავთსადგურში გერმანიის გემებიც იქნებიან.

✿ როცა ამერიკელებმა საზიზღარი ღალატის შემწეობით დაიჭირეს ფილიპინელების მხნე და ნიჭიერი მთავარ-სარდალი აგვინალდო, იმათ გამოაცხადეს, რომ ეხლა ფილიპინებზე «თითქმის მშვიდობიანობა» დამყარდა. ეხლა ამის შესახებ ფრანგ. გაზ. «მატენ»-ში დაბეჭდილია ფილიპინების რესპუბლიკების ევროპაში მყოფი წარმომადგენლის წერილი:

«ამერიკული გაზეთების მიერ გავრცელებული ამბები, ვითომც აგვინალდომ შეერთებულ შტატებს ერთგულება შეჰფიცა, ყოველს ჭეშმარიტებას მოკლებულია. აგვინალდო სამარცხვინო ღალატისა და გაცემის წყალობითაა დაჭერილი, რასაც ფილიპინების ერი და მისი მთავრობა თავისი წარმომადგენლების საშუალებით ატყობინებს ყველა ერებს და ბეჯით პროტესტს აცხადებს ამნაირი საზიზღარის საქციელის წინააღმდეგ. აგვინალდოს მაგიერ მის მოადგილედ არჩეულია გენერალი სინდიკო. ეს იქნება ჯარის მთავარ-სარდლად და ფილიპინების რესპუბლიკის დიქტატორ-მმართველად. ფილიპინელების ერი ბრძოლას თავისის დამოუკიდებლობისათვის ბოლომდე განაგრძობს».

✿ ამერიკაში დიდძალი ცხენი და ჯორი იყიდა ინგლისმა სამხრეთ აფრიკაში გასაგზავნად. ბურების აგენტმა პირონმა საჩივარი შეიტანა ამის შესახებ და მოსთხოვა ამერიკის მთავრობას,—გაეჩერებინა ის გემები, რომლებითაც ეს საქონელი იგზავნებოდა, რადგანაცაო,—ამტკიცებდა პირონი,—ამ საქციელით ამერიკა ნეიტრალიტეტს არღვევსო. ეს საჩივარი გაურჩევია ნიუ-ორლეანის სასამართლოს და უარუყვია პირონის მოთხოვნა. სასამართლოს ამ საქმის თაობაზე ვრცელი დასაბუთებული გადაწყვეტილება დაუწერია.

✿ ცნობა, ვითომც ბოტასა და კიტჩენერს შუა მოლაპარაკებაა გამართულიო, ტყუილი გამოდგა. ამის შესახებ ერთი რუსული გაზეთი ამბობს: «ეს ხმები პირველად «დეილი მაილის» და «დეილი ტელეგრაფის» კაპშტადტელმა კორესპონდენტებმა გაავრცელეს, მაგრამ ეს ცნობები უარ-ჰყვეს იმისთანა სერიოზულმა გაზეთებმა, როგორიც «ტაიმს»-ი და «დეილი ნიუს»-ია და აგრეთვე ინგლისის სამინისტრომაც. კარგი ის არის, რომ გონება-დაბნეულმა რუსეთის სატელეგრაფო სააგენტომ «დეილი ტელეგრაფ»-ის ტყუილი ჭორი კი ყველა გაზეთებს შეატყობინა, ხოლო საჭიროდ აღარ სცნო შეეტყობინებინა ამ ცნობის მთავრობის მიერ უარყოფის ამბავი. დეე ეგონოთ, რომ მოლაპარაკება სწარმოებსო!».

✿ რუსულ გაზ. «ნოვოსტი»-ს სწერენ ლონდონიდან: «მიუხედავად წინააღმდეგი ცნობებისა, არწმუნებიან, რომ ბოტამ ნამდვილად ტყვედ დაიჭირა გენერალი ფრენჩიო.

კრიუგერს ცნობა მოჰსვლია, რომ ბურებს ჯერ კიდე დიდ-ძალი სამხედრო სურსათი აქვთო და კიდევ ერთს წელიწადს მაინც შეუძლიანთ ბრძოლა განაგრძონო.

✿ ჰოლანდიაში, ქალ. ამსტერდამში, 22 მარტს, დიდი კრება მოხდა ბურების სასარგებლოდ. 8000 კაცი დაესწრო. კრებაზე მკაცრად ჰკიცხავდნენ ჰოლანდიის მთავრობას მისთვის, რომ საშუალება ვერ აღმოაჩინა, რათა ტრანსვაალის ომისათვის ბოლო მოეღო. წინადადება შემოიტანეს, რომ მომავალ არჩევნების დროს ყველა დასები შეერთდნენ, რათა ყველამ ერთხმივ მოითხოვონ, რომ ბურებს რაიმე დახმარება გაუწიონ. ეს წინადადება კრებამ დიდის ტაშის ცემით მიიღო. შემდეგ კრებამ ერთხმივ დაადგინა პროტესტი განაცხადოს იმის წინააღმდეგ, რომ ინგლისელები უღირსად ექცევიან ქალებსა და ბავშვებსაო, რომ ავადმყოფობის დროს არავითარ შემწეობას არ აძლევენ ბურებსაო, ფერმებსა და სოფლებსა სწვავენო და საზოგადოდ საერთაშორისო უფლებას არღვევენ ომის დროსაო.

✿ ნიუ-იორკის ერთ გაზეთში დაბეჭდილია წერილი ჩარლზ-პირსისა, რომელიც აცხადებს, რომ კაცობრიობის სასარგებლოდ ამერიკელებმა უნდა ხმა ამოიღონ და მოითხოვონ ძმათა მკვლელის ომის მოსპობა სამხრეთ-აფრიკაში და ორივე რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის აღდგენაო.

✿ ინგლ. გაზ. «დეილი ექსპრეს»-ში დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა, ამსტერდამიდან მიღებული:

«ამას წინად ამსტერდამის პოლიციამ გაიგო, რომ ვიღაცას განზრახვა აქვს პრეზიდენტი კრიუგერი მოჰკლასო. პოლიციამ დაატუსაღა ერთი სასტუმროს მოსამსახურე, რომელიც ცნობილი იყო, როგორც ცუდი ყოფა-ქცევის კაცი. დატუსაღებული დაუყოვნებლივ გამოტყდა, რომ ნამდვილად ეწადა პრეზიდენტ კრიუგერის მოკვლაო».

ახალი ამბავი

✦ ჟურნალ-გაზეთების წარმომადგენელთა გუშინდელ კრებაზე, რომელიც მოწვეული იყო კავკასიის მომავალ სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების გამოფენის კომისარისაგან გამოფენაზე პრესსისათვის ცალკე პავილიონის მოწყობის თაობაზე, არჩეულ იქმნა კომიტეტი ხუთი სწევრისაგან შემდგარი: თავ. გ. თუმანიშვილისა, ალ. პურნიასა, ა. ქალანთარისა, ალ. ჯაბადარისა და ი. ხიჩატუროვისაგან.

✦ კვირას მოხდა კრება იმ პირთა, რომელთაც განიზრახეს ... მოსკოვის საარქეოლოგიო საზოგადოების კავკასიის განყოფილებისა. კრებამ განიხილა წესდების პროექტი და დაამტკიცა იგი. ეს პროექტი და წევრების სია გაეგზავნება მოსკოვის საარქეოლოგიო საზოგადოებას და იმისგან დამტკიცების შემდეგ დაიწყებს მოქმედებას კავკასიის განყოფილება.

✦ 6 აპრილს კინაღამ დიდი უბედურება არ მოხდა ჩვენს რკინის გზაზე: აგტაგლიასა და ნავთლუღს შუა, პატარა სადგურზე, მგზავრთა მატარებელი № 4 შეცდომით გაუშვეს იმ ლიანდაგზე, რომელზედაც საქონლის მატარებელი № 260 იდგა. საბედნიეროდ, მემანქანემ დროზე მოასწრო მატარებლის გაჩერება და მით უბედურებას გიდაარჩინა დიდძალი მგზავრი, რომელნიც ბაქოში მიდიოდნენ.

✦ ტფილისის სასულიერო სემინარიის რექტორმა შეატყობინა ქალაქის თავს, რომ სემინარიის შენობის ასაგებად არჩეული ადგილი ვერაზე უვარგისად იქმნა ცნობილი და სთხოვს მას შეატყობინოს, შეუძლიან თუ არა ქალაქს დაუთმოს სემინარიას თავისი ადგილი ნავთლუღში, ბარბარეს ქუჩაზე, რეიტერის მამულის გვერდით. რადგანაც ადგილის არჩევის შესახებ საკითხი მალე უნდა გარდასწყდეს და წარედგინოს სინოდს დასამტკიცებლად, რექტორი სთხოვს პასუხი დაჩქარებით შეატყობინოს. ქალაქის თავმა მიანდო გამგეობის წევრს თავ. ჩერქეზიშვილს და ქალაქის ტეხნიკს ადგილობრივ დაათვალიერონ ხსენებული ადგილი.

✦ მიწად-მოქმედების სამინისტროს რწმუნებული კავკასიაში ბ. მედვედიევი ხვალ დაბრუნდება პეტერბურგიდან ტფილისში.

✦ 7 აპრილს შესრულდა ვადა, რომელიც დანიშნული ჰქონდათ სადგომების დამქირავებელთ ახლად გაწერილის გადასახადის შესახებ საჩივრების განცხადებისათვის. საჩივარი არავის არ განუცხადებია, ასე რომ გაწერა ძალაში შევიდა, და სადგურების დამქირავებლებმა 15 აპრილამდე უნდა შეიტანონ დანიშნული გადასახადები.

...ა სათაყვანო ადამიანისა და ამ აზრის განუხორციელებლად. ვინ იცის რამდენს შეუნახავს ყველა საგანი, რომელიც სათაყვანო არსებას სიცოცხლეში გარს ეხვია და ...ელი უხლია!.. მერე ქურუმი ამ საოჯახო ...ულტისა თავისთავად ჰქრება, ხოლო მისის ...ალარის წმიდა ნივთები მოდიდან გადავარ...ნილ და უხმარ ძველ-ძველად იქცევა ხოლ...ე. განა ვინ იქნება ისეთი, რომ დაჰგმოს ...ა გაჰკიცხოს ის ერთგული ადამიანი, რო...ელიც სცდილობს, დროებითაც არის მა...ნც, დაიცვას აუცილებელ გაქრობისა და ...ნადგურებისაგან ეს ჩარჩო ძვირფასისა და ...სასოვო ნივთებისა, რომლებიც მიცვალე...ულს მოაგონებენ ხოლმე? ამ ოთხის თვის ...ნმავლობაში დედა ყოველ დილა-საღამოს ...დიოდა პატარა საწოლ ოთახში, სადაც ...სმა თვალის სინათლე შვილმა უკანასკნელი ...ულთქმა ამოუშვა. თითონ თავის ხელით ...ებდა დარაბებს, თავის ხელითვე მტვერს ...ლიდა ავეჯს, ასწორებდა პაწია ტანისა...ოსს, რომელსაც თავის პატარა პატრონის ...ე შერჩენოდა. ჯერ ისევ გულ-მხურვალედ ...სახურებოდა თავისს ქურუმს, თავისს სა...ებას. ამაო იყო ეს მსახურება, მაგრამ ის ...ნც ჯერჯერობით ხელს ვერ იღებდა ამ ...სახურებაზე: ყვავილთა კონა ისე გამხმარი..., რომ მისი ხელებისათვის სამძიმო შეიქ...ა და ამიტომ ამოიღლიავა. ეს კრეფა ყვა...ლთა ანეტარებდა და იმავე დროს ყოველს ...ოს უკვეთდა. დაეშვა ვილლასაკენ. ფიჭ...ბსა, პალმებსა და იუკას შორის მოსჩანდა ...ლლაც, მთლად ვარდ-გადაფენილი, სიხა...ულისა და იმედის ფერით მოსილი. ტრა...ულსა და გულის გამგმირავს მოჩვენებასა ...ვდა ამ დროს ეს ახალგაზდა ქერა ქალი, ...მე ძძით მოსილი. ყარამფილის თეთრ და სურნელოვან ყვავილთა კონა ილლიით მოჰქონდა მწვანედ დახავერდებულ ბაღში ლურჯი ცის სხივ გადათენილ სახლისაკენ,—თითქო საფლავის მატურისაკენ მიდიოდა ყვავილებით შესამკობად და სატირლადაო!

V

...დედა ვილლაში უკანა კარიდან შევიდა. იმ ზომამდე გართულიყო ფიქრებში, რომ ვერც კი შეამჩნია მეეტლე, რომელიც ინგლისურ ეტლის თვლებსა რეცხავდა,—რომ შეემჩნია, მიხვდებოდა, ჩემი ნაღვლიანი სეირნობა წირვაზე მეტს ხანს გაგრძელებულაო. გიუ და ალისა დიდის ხნის მოსულები იყვნენ. ის იყო ელისაბეტი აივანზე ამოვიდა, რომელსაც მიცვალებულის ოთახი გაჰყურებდა. თითქმის ფანტასტიურად გააჟრჟოლა, როცა ოთახის კარი გამოღებული დაინახა და თან ხმაც გაიგონა ბავშვებისა, იმ ბავშვებისა, რომელთა მარტოოდენ სახის გათვალისწინებაზედაც მთელის დღის განმავლობაში სიძულვილისა და უსამართლობის გრძნობა იპყრობდა მთელს მისს არსებას... აქ რა უნდათ, რას აკეთებენ ეს ბავშვებიო? აკი ყველას აკრძალული ჰქონდა შესვლა ამ ჩამობნელებულს ოთახში, სადაც მხოლოდ სარკმლისა და კარის ჯუჭრუტანებიდან თუ შეანათებდა მზე სინათლის ნაჭრის მსგავსად? ყვავილთა კონა ელისაბეტს გულზე ჰქონდა მიკრული, გულის ცემა გაუორკეცდა. გაჩერდა, ყური დაუგდო, რას ამბობენო; ხედვით კი კარგად ვერა ხედავდა. აღელვებულმა,—თვითონაც გაუჭირდებოდა იმის თქმა, ეს აღელვება ტკბილი იყო, თუ გულის გამგმირავი,—გაიგო, რომ ანდრეს ნახევარ-ძმასა და ნახევარ-დას დაუსწვრიათ ჩემთვისაო, იმათ ჩემზე ადრე გამოუცხადებიათ ანდრესათვის თავიანთი ნაზი სიყვარულიო. ამ თვალ წარმტაც და ღვთაებრივ დილას ორსავე მოსიყვარულე გულის და-ძმას თავიანთი, უკვე გარდაცვლილი, თამაშობის ამხანაგი მოჰგონებიათ. ბაღში მისთვის ყვავილები მოუკრეფიათ, ისე როგორც პარკში მოუკრიფა მისმა დედამ, და გულის ამჩუყებელ ბავშურის უჭკუობითა მოუნდომნიათ ამ დღესასწაულში მიცვალებულსაც ემხიარულნა მათთან ერთად. თან სააღდგომო საჩუქარიც მოუტანიათ—სამრეკლოს კარებთან ნაყიდი წითელი კვერცხები:

— „ეს თაიგული აქ დავდოთ“,—ამბობდა ალისა. „ხომ გახსოვს, ვარდებში ოქროს-ფერ ჰია-ღუას რომ ვიჭერდით მისთვის?“...

— „ამაზე კი კვერცხები დავუწყოთ“,—იძახდა გიუ,—„შარშანდელსავით. გახსოვს, როგორ გაეხარდა! ახ, ნეტავი კი მაჩვენა ახლა და მაკოცნინა“!

— „იმის ნახვა არ შეიძლება, მკვდარია. მაგრამ ცაში დავინახავთ“,—ეუბნებოდა დაი.

— „რომ ადგეს“?—უპასუხა პატარა ძმამ —„ხომ იცი, ლაზარე ადგა, ისე ქრისტეც... ფუფალას ყოველ დილა-საღამოს სულ იმასა ვთხოვ ხოლმე, ანდრე ააყენე-მეთქი. დედაცა სთხოვს ხოლმე, დარწმუნებული ვარ. სასწაული იქნება, მეტი არაფერი. ვითომ რატომ არ უნდა აგვისრულოს ფუფალამ ეს ნატვრა?.. ხომ ვიცით, რომ ქვეყანაზე სასწაული მოხდებოდა ხოლმე“...

ამ სიტყვების მთქმელს, გულ უბრყვილო ცხრა წლის მორწმუნე ქრისტეანეს, არც კი ეგონა, რომ ნატვრა აუხდა და მისსავე გვერდით მართლაც ხდებოდა სასწაული,—აღდგომა სიმართლისა და შებრალებისა, მოვალეობისა და სიყვარულისა, აღდგომა ამაღლებულ და კეთილშობილურ გრძნობათა იმ ადამიანში, რომელიც ცოტას გასწყდა ძმისა და მის დისათვის ყოვლად ულმობელ და გულქვა დედინაცვლად არ გადაიქცა. როცა ქალმა დაინახა, ორსავე ობოლს რა რიგად ხსომებიათ თავიანთი მიცვალებული ძმა, ბედნიერების გრძნობით აღივსო და მთელს მისს არსებას მოეფინა ნეტარება ღვთაებრივი. როცა კარი ყურთამდე გაიღო და და-ძმამ დედა,—მათი დედა,—დაინახეს, შეეშინდათ—გაგვიწყრებაო. მაგრამ წყრომა დედისა ალერსად შეიცვალა. ბავშვებს ყვავილები მიაწოდა და უთხრა: „ესეც თქვენს ყვავილებთან ერთად მიეცით“... მერე ორსავე ხელი მოჰკიდა, აღგზნებით, თავდავიწყებით გულზე მიიკრა, თითქო საფლავიდან შვილი წამოუდგა და იმას იკრავს გულშიო. ჩემთვის ესენიც ხომ დაკარგულები იყვნენ და ახლა ისევ ვიპოვნეო. სტიროდა ტანჯულის გულის ცრემლითა, მხოლოდ სიყვარულმა მიჰმადლა შვება, თითქო მისის გაფრენილის ანგელოზის სულმა ნელის ხმით ყურში ჩასჩურჩულაო: დედილო, ესენიც ისე გიყვარდეს, როგორც მე გიყვარვარო!“...

საშინელი უფსკრული, საზარელი განზრახვა, გულმანკიერი შური, ყოველი ნატამალი, ყოველი ნასახი მდაბალ გრძნობათა ერთბაშად დადნა, ჩაიხრჩო მის კოცნა-ალერსის მორევში, დიადი საიდუმლოება განახლებისა, რომელსაც ეკკლესია დღესასწაულობს და რომელიც გაზაფხულის პეიზაჟში იხატება ხოლმე, ერთხელ კიდევ აღსრულდა ადამიანის გულში:

— სიცოცხლემ სიკვდილი განსდევნა მისგან, სიყვარულმა სიძულვილი დასთრგუნა.

თ. ს.

✦ როგორც გვატყობინებენ, ერევნისა და გუმბრის შუა რკინის გზის კეთება სწრაფად მიდის. გუმბრიდან სადგურ ბულდაშენამდე რელსების ლიანდაგი 35 ვერსტზეა გაკეთებული და უკვე მუშათა მატარებლები დადიან; ამ სადგურებ შუა უკვე ტელეგრაფიც მუშაობს. აპრილიდან იწყება მუშაობა სადგურ ბულდაშენიდან.

✦ სადგ. შორაპნიდან გვწერენ: 6 აპრილს, დილის 10 საათზე, სადგ. დარკვეთის ახლო, ჭიათურის გზის მე-44 ვერსტზე, ჩამოწვა ფლატე, რომელსაც ქვეშ მოჰყვა სამი მუშა—გუგუნაშვილები—მამა და ორი შვილი. როდესაც ზვავი გადაწმინდეს, სამივე მუშა მძიმედ დაშავებული ამოიყვანეს და ტფ. რკინის გზის საავადმყოფოში გაგზავნეს.

✦ ამიერ კავკასიის რკინის გზების უფროსმა ბ. ვედენეევმა განკარგულება მოახდინა—15 აპრილიდან მოსპობილ იქნას იმ ვაგონების მიმოსვლა, რომლებითაც რკინის გზების მოსამსახურეთა მომხმარებელი საზოგადოება თავის წევრებს უგზავნიდა სანოვაგეს. სამაგიეროთ უმთავრეს სადგურების მოხელეთ მიეცემათ ხოლმე უფასო ბილეთები სანოვაგ.ს სასყიდლად წასასვლელად.

✦ ტფილისის გუბერნატორი ი. ნ. სვეჩინი და ტფ. მაზრის უფროსი თავ. ჯანდიერი გუშინ წავიდნენ ტფილისის მაზრაში სამსახურის საქმეებისა გამო.

✦ პეტერბურგის პედაგოგიურ წრეებში ხმა დადის, რომ ვითომც კლასიკურ გიმნაზიებში 8 კლასის მაგიერ 7 იქნება შემოღებული. გარდა ამისა განზრახვა უნდა ჰქონდეთ, მეტად შეამოკლონ, ძველ ენების, განსაკუთრებით ბერძნულის, პროგრამები. ის ხმა კი, ვითომც ყველა სასწავლებლები საერო განათლების სამინისტროს უწყებას უნდა გადაეცესო, ნაადრევია.

✦ ამ ბოლოს დროს ხმა დადის, ვითომც ამიერ კავკასიის საქალებო გიმნაზიებში მეცხრე კლასი უნდა მოისპოს. როგორც ვიცით, ეს მეცხრე კლასი არც ერთ რუსეთის გიმნაზიაში არ არსებობს.

✦ კვირას ქალაქის საბჭოს დარბაზში მოხდა საზოგადო კრება ტფილისის ხარჯზე არსებულ სასწავლებელთა ღარიბ მოწაფეების დამხმარებელ საზოგადოების წევრთა. კრებამ დაამტკიცა საზოგადოების ანგარიში, რომლის შესახებ ცნობები ჩვენ უკვე გვქონდა დაბეჭდილი, დაშემდეგ აირჩია: კომიტეტის თავჯდომარედ, კ. მ. ალიხანოვის ნაცვლად, მ. ზ. ავთანდილოვი, ხაზინადრად, ი. ა. თაიროვის მაგიერ, ი. მ. დოლუხანოვი და მდივნად, ა. ს. ღულაძის მაგიერ, ლ. გ. ევანგულოვი. კრებაზე 119 წევრიდან დაესწრო მხოლოდ 11 კაცი და ამათ აირჩიეს 10 კაცი.

✦ ტფილისის საგუბერნიო მმართველობამ მოსთხოვა ქალაქის გამგეობას—შეატყობინოს მას, თუ რამდენი ფული შემოუვიდა ქალაქს 1881 წლიდან ქუჩების მოსაკირწყლავად.

✦ გუშინ ტფილისის ოლქის სასამართლომ მიიღო ნაფიც ვექილად ტფილის სამოსამართლო პალატის წევრად ნამყოფი დ. ს. ს. ალექსანდრე პავლეს ძე სმიტტენი.

✦ „ჩერნომ. ვესტნიკის“ სიტყვით, ბათუმის საქალაქო სასწავლებლის ინსპექტორი ბ. კ. მაჭავარიანი დაინიშნა ქუთაისის გუბერნიის სახალხო სასწავლებელთა ინსპექტორად.

✦ დღეს, 10 აპრილს, ქალაქის გამგეობის დარბაზში სხდომა ექნება ქალაქის საბჭოს იმ კომისიას, რომელსაც მინდობილი აქვს ნატახტარის წყაროების გამოკვლევის საქმე.

✦ განჯის სადგურის ახლო ამ ჟამად შენდება 18 სახლი ამიერ კავკასიის რკინის გზების მოხელეთათვის, იქვე იქნება აშენებული ეკკლესიაც.

✦ მომავალ კვირას ნატახტარის წყაროების დასათვალიერებლად წავლენ ქალაქის თავი, კავკასიის სამთო მმართველობის უფროსი შოსტაკი, წყლების ინსპექტორი პეტროვი, სპეციალისტი ქიმიკოსები და ბაქტერიოლოგები.

✦ დრეზდენიდან ატყობინებენ სომხურ გაზეთებს, რომ იქ დასახლებულა ერთი მდიდარი სტამბოლელი სომეხი, რომელსაც გადაუწყვეტია გახსნას გერმანიის ერთ-ერთ დიდ ქალაქში სომხური საშუალო სასწავლებელი საუნივერსიტეტო კურსებით. ამ საქმისთვის ხსენებულ სომეხს გადაუდვია მთელი თავისი ქონება. სასწავლებლის პროგრამის შესადგენად მოწვეულ იქნებიან სომხის გამოცდილი პედაგოგები. ამ სასწავლებელში კურს დამთავრებულნი იმდენათ უნდა იქმნენ მომზადებულნი, რომ მათ შეეძლოთ გერმანიის უნივერსიტეტების მეორე-მესამე კურსზე შესვლა. ყველა საგნებს ასწავლიან სომხურ ენაზედ. ამასთანავე განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევენ გერმანიულ ენის შესწავლასაც. სასწავლებელში მიიღებენ სომხებს განურჩევლად სარწმუნოებისა. აი ნამდვილი მამულიშვილური სამსახური მამულისა ამას ჰქვიან.

✦ დაიბეჭდა და გუშინ დაურიგდა ხელისმომწერთ ჟურნალ „მოამბის“ მე-3 ნომერი.

✦ აპრილის პირველ კვირეში, სასანიტარო ინსპეკციის ცნობებით, ტფილისში ავად გახდა სხვა და სხვა გადამდებ სენით 23 კაცი; მათგან: სახადით—10, დიფტერიტით—7, ქუნთრუშით—4, წითელათი—1 და ჭლექით—1.

✦ 6 აპრილს სადგურებ ძეგამისა და დოვლიარის შუა რკინის გზის ლიანდაგზე იპოვეს ორი მეტად დაშავებული მუშა, რომელნიც განჯის საავად-მყოფოში გაგზავნეს. ამ მუშებმა განუცხადეს პოლიციას შემდეგი: ტფილისის სადგურიდან ორმა კონდუკტორმა უბილეთოდ წაიყვანეს ორნი მატარებლით № 6; პირობით მათ უნდა მიეცათ კონდუქტორებისათვის 6 მან. ბაქოში მისვლის შემდეგ; გზაში კანდუქტორებმა გაიწვიეს ისინი ვაგონის კარებთან და მოსთხოვეს მიუხედავად პირობისა წინდაწინ ფულის გადახდა; როდესაც მუშებმა უარი სთქვეს, კონდუქტორებმა ისინი გადაყარეს ვაგონიდან. პოლიციამ წარუდგინა დაშავებულ მუშებს მატარებლის № 6 კონდუქტორები და იმათ იცნეს ორი დამნაშავე კონდუქტორი.

✦ ს. ე. თულაევისას განცხადება შეუტანია ქალაქის გამგეობაში, რომ იგი ააშენებს სახლს სიმონოვის ვიწრო ქუჩაზე, კუკიის მეორე საქალაქო პირველ-დაწყებით სკოლისათვის, თუ უკანასკნელი მერმისს იქმნება დაარსებული.

✦ ამჟამად პოლიცია დაეძებს ვინმე სიმონ გრიმს, რომელმაც მარტში როსტოვის საკომერციო ბანკიდან ყალბის ორდერით 25,000 მანეთი მიიღო და როგორც ჰფიქრობენ კავკასიისაკენ წამოვიდა.

✦ შაბათს, საღამოს, პოლიციის მე-9 ნაწილში დაატუსაღეს ვლადიკავკავის ოლქის მცხოვრები ოსი ელიევი, რომელზედაც ვლადიკავკავის პოლიციამ ეჭვი შეიტანა, რომ მასაც მიუღია მონაწილეობა ერთის ოსის მოკვლაში ნალჩიკის ახლოს წარსულთვეში.

✦ განჯიდან გვწერენ; 5 აპრილს, ნაშუადღევის 5 საათზე და 45 წუთზე, კონდუკტორი ანტონ მჟავანაძე, რომელსაც ვაგონები ერთმანეთზე უნდა გადაება, ბუფერებს შუა მოჰყვა და რამდენიმე წუთის შემდეგ გარდაიცვალა.

✦ 8 აპრილს, ღამის 11 საათზე და ათ წუთზე, როდესაც საქონლის მატარებელი №-267 შემოვიდა ტფილისის სადგურზე, ერთი საქონლის ვაგონი პლომბ დაწყვეტილი აღმოჩნდა. მაშინათვე გააღეს ვაგონი და შეამოწმეს; ვაგონში უნდა ყოფილიყო ოცდაათი ცალი ხალიჩა წონით 272 ფუთი და 11 გირვანქა. ამ რიცხვს ცალებისას აკლდა სამი ცალი ნოხი და ერთი ცალიც გახსნილი და ნახევარზე მოპარული იყო. ეჭვი აქვთ, რომ ეს ქურდობა აგტავლია და ტფილის შუა უნდა მომხდარიყოს. ჟანდარმმა ყველა ამ მატარებლის კონდუქტორები დააპატიმრა.

✦ ვაჭარმა შაუმოვმა განაცხადა პოლიციაში, რომ მის მაღაზიიდან მოუპარავთ 1000 მან. საქონელი, შაუმავმა თავის ნოქარ ბებიევზე განაცხადა ეჭვი.

✦ სადგურ ჯანდარზე 7 აპრილს რემონტის მუშებმა-ივანე ჯანაშვილმა და ტატო ხიზანიშვილმამოიპარეს მეისრის ოთახიდგან მეისრის პალტო და ვერცხლის ქამარი და სადღაც მიიმალნენ.

✦ სადგურ საბუნჩიდან გვწერენ; 6 აპრილს, ღამის 12 საათზე, მე-11 ვერსტზე ლიანდაგის დარაჯის სადგომს დაეცნენ ვიღაც ბოროტ განმზრახველნი, რვაჯერ თოფი ესროლეს და, რაც ებადა საცოდავს დარაჯს, სულ წაიღეს; დარაჯი გადურჩა სიკვდილს.

პროვინცია

ქ. ბათუმი. საკვირველი ამბავი უნდა გაუწყოთ ამ წერილით. საქმე შეეხება 800,000 ვედრა წყლის მოპარვას ქალაქის რეზერვუარიდან.

აპრილის 6-ს ქალაქის გამგეობაში ერთს მოსამსახურე პირს უსხელო წერილი მიუვიდა, რომელშიაც ეწერა, რომ რილსკის მემკვიდრეთა ნავთის ახალ ქარხანაზე ყველა ახლად დადგმული ნავთის ქვაბები იმის გამოსაცდელად, თუ როგორი არიან, ავსებულიაო 800,000 ვედრა წყლით და ეს წყალი ფარულად გადმოქაჩილია ქალაქის წყლის რეზერვუარიდანაო, მატიევვიჩის ქარხანაში არსებულ აუზიდანაო. მომწერი ამ უსხელო წერილისა იტყობინებოდა, რომ ამგვარივე წერილი გუბერნიის მმართველთანაც გავგზავნეო, წერილის მიმღებმა იმ წამს აცნობა ეს ქალაქის თავს, რომელმაც პოლიციის ბოქაულსა და ქალაქის აგენტს დაავალა გაგება ამბისა. აღმოჩნდა სრული სიმართლე როგორც გამოკითხვამ აღმოაჩინა, წყალი უქაჩავთ მთელი ორი კვირის განმავლობაში ფარულად.

რასაკვირველია, ეს ამბავი დიდ აღიაქოთს გამოიწვევს და გასაკვირველია ამასთანავე ისიც, რომ ამ რილსკებს ეს მეორედ ბრალი ედებად ამგვარად ფარულად მიღებით მოპარვა-ბაქოში ნავთისა, ბათუმში-წყლისა; და ესეც იმისათვის, რომ თავიდან აერიდებინათ 800 მანათის გადახდა.

ვნახოთ, როგორს მსვლელობას მიიღებს ეს საქმე.

ძ·

საღამოს დეპეშები

9 აპრილი.

პეტერბურგი. 8 აპრილს პეტერბურგიდან გატჩინოში საცხოვრებლად წავიდა ხელმწიფე დედოფალი მარიამ თეოდორეს ასული დიდის მთავრინით ოლღა ალექსანდრეს ასულითურთ.

ნევაზე ყინული მთლად გადნა.

ყაზანი. ნავოსნობა დაიწყო კამაზე, ვიატკაზე და ბელაიაზე.

კიევი. ხორბლის ვაჭრობა მცირეა. გაცილებით სჭარბობს გაზაფხულის ნათესობა; სთესვენ ფეტვს, შვრიას, ქერს და მუხუდოს. დრო გამოშვებით წვიმებიც მოდის.

მადრიდი. მაქსიმე კასტელი როდრიგი დაინიშნება ელჩად რუსეთში.

პეკინი. გენერალ შვარცგოფის გვამი დაასაფლავეს სამხედრო პატივისცემით და ყველა სახელმწიფოთა ჯარების დასწრებით.

იოკაჰამა. სეულიდან იტყობინებიან, რომ კორეის მთავრობამ გადასწყვიტა საფრანგეთში აიღოს სესხად ხუთი მილიონი იენი და ეს ფული მოახმაროს რკინის გზის გაყვანას სეულიდან ჩრდილოეთით ვიგჟუში. ჯერ არ გადაუწყვეტიათ სესხის უზრუნველ საყოფელად გადაიდება მადნების თუ სადამოჟნო შემოსავალი. როგორც იტყობინებიან, დამოჟნების უმთავრესი დირექტორი მაკ ლივი ბრაუნი წინაამდეგია დამოჟნების იჯარით გაცემისა და სურვილი განაცხადა სამსახურიდან გადადგომისა.

ჩემულპო. იტყობინებიან, რომ იქ მისულა გემი „Powerful“-ი, რომელზედაც იმყოფება ადმირალი სეიმური. ადმირალსა და ინგლისის ელჩს, როგორც მოელიან, იმპერატორი მიიღებს სადარბაზოდ.

პეკინი. როგორც ოფიციალური ცნობებიდან სჩანს, მე-4 პენჯაბის ქვეითა ჯარის ერთს რაზმს ციგვანტასა და სუნინფუს შუა სასტიკი ბრძოლა ჰქონია. დახოცილ იქმნენ: 1,000 ავაზაკი, მაიორი ბრაუნინი და ერთიც სიპაი. მშველი ჯარი გაიგზავნ[illegible]

სოფია. მაკედონიის კონგრესმა უმ[illegible]რეს კომიტეტის პრეზიდენტად აირჩია ხაილოვსკი [illegible] მიერებს. [illegible] რეთაგან არავინ აურჩევიათ.

ლონდონი. გუშინ საღამოს გამოქვ[illegible]ნებული განცხადება ახალის სესხის შე[illegible] იწვევს მსურველთ ხელი მოაწერონ [illegible] სოლებზედ 30.000.000 გირვანქა ს[illegible]ლინგისა, თითოეული ღირს $94^1/_2$ და ი[illegible]ვა სარგებელს $2^3/_4$% 1903 წლის 5 ა[illegible]ლამდე და $2^1/_2$% მას შემდეგ. ეს ს[illegible] 1923 წლამდე გაგრძელდება. განცხადებ[illegible] ნათქვამია შემდეგ, რომ 60 მილიონი ს[illegible]ხისაგან 30.000.000 უკვე ნაშოვნია.

რედაქტორი ალ. ჭყონია. გამომცემელი ალ. ჯაბადა[illegible]

გამოსადეგი ცნობანი

მიმოსვლა რკინის გზის მატარებლები

(ფრჩხილებს გარედ ნაჩვენებია პეტერბურგის საა[illegible] ფრჩხილებში კი—ტფილისის).

სწრაფი მატარებელი № 2 ტფილისიდან [illegible]ქოში გადის კვირაში ერთხელ—ოთხშაბათო[illegible] დილის 7 ს. 56 წ. (8 ს. 54 წ.), ბაქ[illegible] ჩადის საღამოს 9 ს. (9 ს. 58 წ.).

სწრაფი მატარებელი № 1 ბაქოდან ტფი[illegible]სში გადის დილის 6 ს. 50 წ. (7 ს. 48 წ.). ტფილისში ჩამოდის საღამოს 8 ს. 12 წ. [illegible] ს. 10 წ.

სამგზავრო მატარებელი № 3 ბაქოდან ტ[illegible]ლისში გადის ღამის 11 ს. 15 წ. (12 ს. [illegible] წ.). ტფილისში ჩამოდის ნაშუადღევის 5 სა[illegible] 35 წ. (6 საათ. 33 წ.).

იგივე მატარებელი ტფილისიდან ბათუმში [illegible]დის საღამოს 6 საათ. 30 წ. (7 ს. 28 წ.), ბათუმში ჩადის დილის 7 ს. 10 წ. (8 ს 8 წ.).

მგზავრთა მატარებელი № 5 ბაქოდან ტფ[illegible]ლისში გადის ნაშუადღევის 3 ს. 5 წ. (4 [illegible] 3 წ.), ტფილისში ჩამოდის დილის 8 ს. 23 [illegible] (9 ს. 21 წ.).

იგივე მატარებელი ტფილისიდან ბათ[illegible] გადის დილის 9 ს. 3 წ. (10 ს. 1 წ.), ბათ[illegible]ში ჩადის საღამოს 9 ს. 11 წ. (10 ს. 9 წ.).

მგზავრთა მატარებელი № 6 ბათუმ[illegible] ტფილისში გადის დილის 8 ს. 56 წ. (9 [illegible] 54 წ.), ტფილისში ჩადის საღამოს 8 ს. 42 [illegible] (9 ს. 40 წ.).

იგივე მატარებელი ტფილისიდან ბაქო[illegible] გადის საღამოს 9 ს. 22 წ. (10 ს. 20 წ.), ბაქოში ჩადის შუადღის 1 ს. 25 წ. (2 ს. 23 [illegible]

რუსეთის ბაზრები:

ფქვილი როსტოვში:

ხარისხი.			ხარისხი.		
№ 0—7	მან.	— კ.	№ 4—6	მან.	75
№ 1—7	»	25 »	№ 5—6	»	50
№ 2—8	»	25 »	№ 6—6	»	—
№ 3—9	»	75 »	№ 7—5	»	75

სიმინდი (ნოვოროსსიაში) 1 ფ. 54—41 [illegible] ქერი როსტოვში 50 კ.-დამ 57 კ.-მდე, ნოვ[illegible]როსხიაში 59 კაპ. 60 კაპეიკამდე.

მოტანა ტფილისამდე 1 ფუთისა—87

შაქარი იქვე ფუთი . . . 6 მან. 80

» ფხვნილი » . . . . 5 » 30

განცხადებანი

თხზულება

თ. რ. ერისთავისა

I ტომი

ფასი სამი აბაზი.

იყიდება ქართველთა ამხანაგობის კით[illegible]ში, ლორის მელიქოვის ქუჩ., ქვაშვეთ[illegible] ეკკლესიის პირდაპირ.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, Грузинск[illegible] Издательское Товарищество.

სტამბა წიგნების გამომცემ. ქართ. ამხ—ბისა, განქის დიდი ქუჩა. № 27.